

Fagforbundet streiker igjen

FOTO: TOR ANDRÉ JOHANNESSEN

Hett i Haugesund: Alarmen gikk under streikemøtet. Fv. streikeleder Herdis Gunn Rødne, Henning Stangeland og Peder Horsing fra streikekomitén, og brannkonstabel Arild Enerstvedt.

Kampglød: Fagforbundet streiker for lik behandling, rettferdig lønn og ryddige arbeidsforhold. Under informasjonsmøtet hos Fagforbundet Haugesund gikk brannalarmen. Brannvesenet var ikke omfattet av streiken, og rykket ut, men det var falsk alarm.

Side 3

Godt i mål

Ikke alle måtte streike for å få tariffoppgjørene i havn. Fagforbundets medlemmer i Den Norske Opera og Ballett og Curato Røntgen har fått et resultat. Bussjåførenes og frisørenes resultat skal til uravstemning.

Side 3

FOTO: OLA TØMMERÅS

Tre av fire jobber deltid

I halvparten av landets kommuner jobber mer enn tre av fire pleie- og omsorgsansatte deltid, viser en ny Fafo-rapport. – Den store bøygen er helgene. Antall helger må deles likt på faggruppene, sier Fagforbundets rådgiver Siv Kjøllmoen.

Side 4

ILL. FOTO: JAN LILLEHAMRE

Penger å hente

– I sandkassa er det penger å hente, skriver Bjørn Kristian Rudaa. Sauherad kommune vil privatisere barnehagene, og et av firmaene som skal få drive, hadde millionoverskudd i 2010. – Underlig at det er lov å ta ut utbytte her, men ikke i skolen.

Side 6

ILL: TRUDE TIENSVOLD

NYHET

Reisende i faglig-politisk arbeid

Mange av Fagforbundets fagforeninger skulle gjerne ha jobbet mer systematisk med det faglig-politiske. Der det fungerer godt, får Fagforbundet innflytelse i mange saker som betyr mye for medlemmene våre. Men hvordan få til det?

Truls Hansen er på plass i Fagforbundet sentralt for å hjelpe til med dette. Han vil gjerne ut i landet for å informere og motivere. Fagforbundet sentralt tilbyr nå kurs på dette området. Hansen har vært tillitsvalgt i mange år, blant annet nestleder i Fagforbundet Østfold. Han var en av drivkreftene bak snuoperasjonen i Fredrikstad. Som den eneste av de store byene gikk Fredrikstad fra blått til rødt ved kommunevalget, ikke minst takket være LO og Fagforbundets innsats.

– Det viktigste for å vinne valg skjer ikke i selve valgkampen. Det handler om det langsiktige politiske og organisatoriske arbeidet som gjøres mellom valgene. I Fredrikstad bygde vi brede allianser, samtidig som vi var tydelige på hva vi ville politisk, forteller Truls Hansen.

Hardt arbeid som gjelder

Alle landets kommuner har sine egne utfordringer. Truls Hansen ønsker at vi skal tenke muligheter i stedet for problemer.

– Om vi bare ser problemer, får vi ingenting gjort. Vi kan ikke tilby noe hokuspokuskurs, men vi har erfart at posi-

tivitet og systematisk arbeid faktisk gir resultater. De som vil ha en annen politikk enn oss, med mer privatisering, dårligere jobbtrygghet og sosial dumping – de jobber systematisk og grundig og har store ressurser. Da må vi være enda flinkere, slår Hansen fast.

Rådgiver Truls Hansen: Hvordan styrke det faglig-politiske samarbeidet?

FOTO: KARI-SOFIE JENSEN

Østfoldinger på kurs: Her tegner og forteller Wegard Harsvik, leder av samfunnspolitisk avdeling i Fagforbundet.

Gjensidig respekt

Fagforbundet har en egen avtale om samarbeid med Arbeiderpartiet. I samarbeidsavtalen ligger det at det skal etableres møtesteder for å diskutere saker av felles interesse. Dette gjelder både lokalt og sentralt. Samarbeidet fungerer på ulikt vis rundt om i kommunene. Det kan være mye å hente på å styrke dette arbeidet, mener Hansen.

– Vi må respektere at vi er to selvstendige organisasjoner, med forskjellige roller å spille som folkevalgte og interesseorganisasjon. Både Arbeiderpartiets politikere og Fagforbundets tillitsvalgte må arbeide innenfor vedtatte programmer og fattede vedtak i egen organisasjon. Vi har respekt for at vi i enkeltsaker kan ende opp på forskjellige standpunkt, påpeker Truls Hansen.

Hansen understreker at faglig-politisk

arbeid ikke bare er et samarbeid med Arbeiderpartiet. SV har også sagt klart i fra at de ønsker et nærmere samarbeid med fagbevegelsen. SVs leder Audun Lysbakken ble godt mottatt på Fagforbundets landsstyremøte i mars. I tillegg har Fagforbundet ungdom samarbeid med Senterungdommen, SU og AUF, og økonomisk støtte til dette arbeidet ble vedtatt på et tidligere landsstyremøte.

Truls Hansen stiller gjerne opp for fylker og fagforeninger som vil høre mer om erfaringene fra Fredrikstad og starte eget arbeid med det faglig-politiske.

Kontakt Truls Hansen for mer informasjon: tlf 995 21 138.

KARI-SOFIE JENSEN

Helheten ivaretas i sektorpolitisk enhet

Fagforbundet må arbeide helhetlig med de faglige og politiske spørsmålene som gjelder flere yrkesgrupper og bransjer. For å gjøre jobben på en god måte har forbundet sentralt opprettet en ny enhet; sektorpolitisk enhet.

– Vi ser at myndighetene på forskjellige måter legger overordna rammer for mange yrkesgrupper og bransjer. Eksempler på dette er fag- og yrkesopplæring, samhandlingsreformen og konkurranseutsetting innen transport- og forsyningssektoren. Sektorpolitisk enhet er opprettet for å samle forbundets arbeid med disse spørsmålene, sier nyslått leder for enheten, Bjørn Christiansen.

Han har fått med seg fire rådgivere, de fleste med bakgrunn fra seksjonsadministrasjonene, som jobber på et vidt spekter av saker.

Kompetanse

Kompetansebygging, etter- og videreutdanning og livslang læring er kjerneoppgaver for den nye enheten.

– Dette er viktig for alle medlemsgrupper, slår Bjørn Christiansen fast.

– I tillegg til fag- og yrkesopplæring, fagskoler og høyere utdanning, vil vi bidra til at ordningen med realkompetansevurdering lykkes.

– Anerkjennelse av kompetanse og kunnskap er viktig for alle våre medlemmer. Det bidrar til yrkesstolthet og at verdien av arbeidet til hvert enkelt medlem blir verdsatt, sier han.

Lederen for sektorpolitisk enhet tror realkompetansevurdering vil bidra til å utvide og øke anerkjennelsen for hva medlemmene våre gjør og kan gjøre.

Samhandlingsreform

Samhandlingsreformen trådte i kraft ved årsskiftet. Den skal bidra til å fremme helse og forebygge sykdom, gi helhetlige og sammenhengende tjenester nær der folk bor – i kommunene. Reformen er viktig og berører hele forbundet i den forstand at alle forbundets yrkesgrupper i kommunene på en eller annen måte tar del når folkehelse er satt på dagsorden.

Enheten har to rådgivere som arbeider med reformen og koordinerer arbeidet som Fagforbundets tillitsvalgte skal gjøre i den enkelte kommune.

Privatisering

Et tredje viktig område for enheten og Fagforbundet er konkurranseutsetting, anbud og privatisering. Det er et gjennomgående tema for så godt som alle sektorer der vi har medlemmer. Dette er også brennaktuelt internasjonalt. Sikkerhet og trygghet både for ansatte og innbyggere er viktige.

– Det at enheten har så mange forskjellige sektorer å forholde seg til, er veldig spennende og nyttig. Og ikke minst er det viktig for en tverr- og flerfaglig løsning av oppgavene, avslutter lederen for sektorpolitisk enhet, Bjørn Christiansen.

NILS FREDRIK HANSEN

Sektorpolitisk enhet: Bak: Lillian Eriksen, Kristine Hansen og leder for enheten, Bjørn Christiansen. Foran: Carl Ivar Delingsrud og Bente Kåsa.

FOTO: NILS FREDRIK HANSEN

Fagforbundet i streik

I kommunesektoren ble det streik fra arbeidsdagens start torsdag den 24. mai. Arbeidsgiverne svarte aldri på LO Kommunes krav. Dermed var 9 491 medlemmer i streik.

Kravene var: En rettferdig og anstendig lønn til alle ansatte ved et likt, generelt kronetillegg – det samme som de fikk i privat sektor. Likelønn, økt minstelønn og høyere begynnerlønn. En kraftig økning av lørdags- og søndagstillegg. En sikret rett til hele, faste stillinger. Like lønns-, arbeids- og pensjonsvilkår til innleide arbeidstakere som fast ansatte. Uttelling for real- og formalkompetanse. Uttelling for kompetanse og ansvar til ledere.

Samtidig meldte Fagforbundet plassfratredelse for ytterligere 14 738 medlemmer fra og med arbeidstidas begynnelsen tirsdag 29. mai. Til sammen er 24 228 medlemmer i streik fra 29. mai hvis ikke situasjonen endrer seg.

– Det ble streik fordi vi ikke fikk noe tilbud fra arbeidsgiverne, påpeker daglig leder i LO Kommune, Klemet Rønning-Aaby.

Som et underbruk av staten

– Da KS ikke la fram noen skisse eller ønske om reell meklingsprosess etter at det ble brudd i staten, måtte det bli konflikt, sier den erfarne forhandleren. Han er provosert av mekler og motparts opptreden.

– Dette er alvorlig. Kommunesektoren er Norges største tariffområde. At denne

FOTO: TOR ANDRÉ JOHANNESSEN

Streikevakt: Fagforbundet Haugesund på plass utenfor kommunale arbeidsplasser. Fv: John Øyvind Knutsen, Kåre Johannesen, Lars Einar Tønnesen og Trond Erland.

arbeidsgiverorganisasjonen opptrer passivt og uselvstendig, er noe vi arbeidstakerorganisasjoner må ta opp til vurdering. Vi må se på om LO Kommune og LO Stat skal samordne oss sterkere for å håndtere dette.

– Plutselig opererer meklingsinstituttet og staten med to frontfag. Dette er fremmed for tariffmodellen vår, der konkurranseutsatt industri er frontfaget. Hvorfor skal vi forhandle med Oslo kommune og KS hvis realitetene er at motparten lar alt være opp til staten?

– De viser til budsjettvedtak i Stortinget. Men kommuneøkonomien består ikke bare av bevilgningene over statsbudsjettet. Kommunale avgifter og skatter utgjør 50-60 prosent. Kommuneøkonomien står overhodet ikke i veien for å få til en løsning på linje med oppgjøret i fjor, understreker Rønning-Aaby.

I KS-oppgjøret forhandler Fagforbundet i LO Kommunes forhandlingssammenslutning på vegne av vel 200 000 arbeidstakere. De andre forbundene er FO, MFO, SL, EL&IT og Fellesforbundet. Når det ble brudd, er det forbundene som streiker.

Usikkert i Oslo

I Oslo kommune, som er et eget tariffområde, var partene fortsatt i meklingsforhandling da Oss tillitsvalgte gikk i trykken. Da hadde meklingsforhandling foregått på overtid siden 23. mai. Fagforbundet Oslo hadde meldt plassfratredelse for 1853 medlemmer, og det var fare for streik også i Oslo.

NB! Dette var status da Oss tillitsvalgte gikk i trykken. Hold deg oppdatert på www.fagforbundet.no/tariff og i tillitsvalgtportalen: <https://medlem.fagforbundet.no>

MARIA WATTNE

Godt i mål med flere oppgjør

Uten utslåtte tenner og blåmerker er flere av oppgjørene kommet vel i havn. Fagforbundet og Den Norske Opera og Ballett kom til enighet i begynnelsen av mai. Frisørerne og bussjåførene fulgte på.

Medlemmene ved Den Norske Opera og Ballett (Spekter) fikk et godt generelt tillegg på 2 438 kroner. Alle trinn på A-regulativet økes med 12 700 kroner fra 1. april 2012 (generelt tillegg er inkludert). Dette skjedde uten brudd i forhandlingene.

For ansatte med mer enn 20 års ansiennitet ble det også et lønnstrinn ekstra. Siden omtrent halvparten av medlemmene i operaen har mer enn 20 års ansiennitet, så det er mange som får glede av det. Forhandlingsleder Mette Henriksen Aas var i tillegg fornøyd med at medlemmene fikk god uttelling for kompetanse.

Mekling for frisørerne

Tradisjonen tro var det ikke mulig for Fagforbundets frisører å få til en forhandlingsløsning. Forhandlingene endte med brudd og påfølgende meklingsforhandling. Ifølge forhandlingsleder Stein Gulbrandsen (AU) var det en tøff meklingsforhandling, men de

fikk til en løsning med NHO Håndverk klokka ett natt til 9. mai. Forhandlingsutvalget godtok meklerens forslag, mot én stemme. Oppgjøret går nå til uravstemning. Fagforbundets frisører vil få mulighet til å si ja eller nei til et generelt tillegg på kroner 1,25 per time og en heving av minstelønssatsene. Det ble, etter model fra frontfagene, enighet om 14 dagers betalt pappapern.

Mekling i bussektoren

Mekling og forhandlinger dreier seg om å gi og få. Det bærer resultatet i bussbransjen preg av. Der er sjåførene nå oppe på 97 prosent av industriarbeiderlønna. Ifølge forhandlingsleder Stein Gulbrandsen er den viktigste svakheten ved oppgjøret at kravet om økt helgetillegg ikke kom på plass. Hvert lønnstrinn får et tillegg, og gjennomsnittslønna øker opp mot 21 000 kroner fra

1. april 2012. I tillegg ble det forhandlet fram økt fagbrevtillegg og et sporvognstillegg på kroner 3,75 per time.

Mer til innleide

Første del av tariffoppgjøret mellom LO Stat og Spekter er ferdigforhandla. LO Stat fremma tilsvarende forslag som i frontfaga for innleid arbeidskraft fra vikarbyråer. Her fikk LO Stat gjennomslag. De fikk også et generelt tillegg på 2 438 kroner, med virkning fra 1. april 2012. Dette gjelder kun område 1-9.

Denne første delen av oppgjøret kalles A-delen. Den danner grunnlaget for de videre forhandlingene på hver virksomhet og for Fagforbundet i helsefor- etakene og på Lovisenberg sykehus; område 10. Fagforbundet har rundt 25 000 medlemmer i sykehusene. Det er ikke fastatt oppstart, fordi resultatet i KS må foreligge først.

Curato-ansatte i mål

Det er ført hovedforhandlinger mellom Fagforbundet og Curato Røntgen AS (Spekter) når det gjelder overenskomstens B-del. Fagforbundet har 18 medlemmer i dette tariffområdet. Med virkning fra 1. april 2012 gis et tillegg på kr. 11 800,- per år for hundre prosent stilling. Tillegget inkluderer alle sentrale tillegg. Kvelds- og nattillegget i overenskomsten heves fra 1. april 2012 til kroner 75,- per time. Kveldstillegget utbetales fra klokka 15.30. Ansatte med 20 års ansiennitet skal ha minst kroner 338 300,- i årslønn.

KARI-SOFIE JENSEN

Hva skal til for å gjøre kommunen til en mer attraktiv arbeidsgiver for unge?

Charlotte Kaspersen, ungdomstillitsvalgt i Finnmark

Det er fint at kommunene tilbyr stipend, men det holder ikke med stipend og avskrivning av studielån hvis de vil at folk skal bosette seg og bli. I Finnmark sliter vi med fraflytting, og da må de finne andre måter å holde på kompetansen. For eksempel kan de ha et treningstilbud til alle som er ansatt i kommunen. Det har de for eksempel ikke i min kommune, som er Vadsø. Det viktigste er at de tenker lenger fram, mer langsiktig.

Mihajla Ilincic, ungdomstillitsvalgt i Nord-Trøndelag

Jeg jobber i kommunen selv, og jeg trives godt. Men hvis de vil trekke unge, er de nødt til å opprette nok stillinger. Også unge trenger en stilling som er stor nok til å leve av. Og hvis de vil tenke litt annerledes, kan de kanskje tilby ulike fritidstilbud til unge som er ansatt i kommunen.

Rune Eklund Breisnes, ungdomstillitsvalgt i Hordaland

Først og fremst må de tilby hele stillinger. Ungdom kan ikke jobbe 13 % fast og så jobbe ekstravakter på bar for å få råd til å bo. I de store byene kunne det være en tanke å tilby bolig nær arbeidsplassen. Det har de for eksempel gjort for førskolelærere i Stavanger. Men jevnt over må de heve statusen og lønna.

Kari Anne Stokdal, ungdomstillitsvalgt i Rogaland

Problemet er for lav lønn og for små stillinger, særlig i helsesektoren. Kommunene er nødt til å stimulere unge til å ta fagbrev, ikke videreutdanne seg. For at det skal gå, må de tilby stillinger til assistenter og helsefagarbeidere, ikke bare ped-ledere og sykepleiere. Og de stillingene må være fulle stillinger.

FOTO: OLAV TØMMERÅS

Bussjåfør Ove Solberg i Nettetbuss: Han er en av dem som skal være med å stemme over resultatet i bussoppgjøret.

Tre av fire jobber deltid

I halvparten av landets kommuner jobber mer enn tre av fire pleie- og omsorgsansatte deltid. Det går fram av en ny Fafo-rapport som ble lansert i april.

Rapporten «Hvordan kan kommunene tilby flere heltidsstillinger» er basert på en case-studie fra fem kommuner, og dokumentstudier fra ytterligere 20 kommuner.

– Nesten alle turnuser vil være bedre enn de eksisterende, konkluderte Leif E. Moland, som har skrevet rapporten sammen med Ketil Bråthen. Han mener det ikke er den enkelte ansatte som skal bestemme hvordan arbeidslivet skal organiseres.

– Vi må organisere arbeidslivet etter hva samfunnet har bruk for. Derfor må vi satse mer på dem som vil jobbe i større stillinger og dem som vil jobbe heltid, sa Moland.

Sektoren bør omorganiseres

Kommunesektoren er den eneste sektoren i Norge der flertallet jobber deltid. Fagforbundets leder Jan Davidsen mener hele sektoren bør omorganiseres.

– Kommunesektoren må organiseres som resten av arbeidslivet. Det nytter ikke å jobbe i brannvesenet og si at du ikke vil jobbe helg. I andre bransjer har du en fast arbeidstid, og må organisere livet ditt etter det. Mitt inntrykk er at mange i helsesektoren har vokst opp og blitt sosialisert inn i en deltidskultur der du organiserer jobben i forhold til fritid, familie og egne behov.

– Jeg vet at jeg utfordrer noen ved å si dette, men slik kan vi ikke ha det hvis vi skal få en helsesektor som er normalisert med heltid som hovedregelen, sa Davidsen.

Vekk med A- og B-lag

Davidsen understreket at det ikke er de som allerede jobber kveld, natt og helg som skal jobbe mer.

– Det er de andre som skal jobbe mer. Vi må vekk fra inndelingen i et A- og B-lag. Vi må ta grep i forhold til tariffavtale

og ubekvemstillegg, øke grunnbemanningen og få i gang plassamarbeidet lokalt. Det vil gi resultater, slo Davidsen fast.

Sykepleierforbundet har fjernet kravet om rett til deltid. Nå er det rett til heltid som gjelder.

– Vi må tørre å høre på hva studentene sier. Syv av ti nyutdannede sykepleiere ønsker å arbeide heltid, og de er framtida, sier Solveig Kopperstad Bratseth, nestleder i Norsk Sykepleierforbund.

KS inviterer til dialog

Administrerende direktør Sigrun Vågang i kommunenes arbeidsgiverforening KS inviterer fagforeningene til dialog om deltid når tariffoppgjøret er over.

– Vi ønsker et konstruktivt samarbeid med Fagforbundet og Sykepleierforbundet etter at lønnsoppgjøret er ferdig. Vi skal ta det store heltidsvalget. Det er en deltidskultur i vår sektor. Mange arbeidsgivere synes det er komfortabelt, sier Vågang.

Hun mener deltid fører til mer deltid. – Nøkkelen er helg. Hvis vi ikke klarer å flette inn noe rundt helg, vil vi ikke klare å løse deltidsproblemet. Vi må bestemme oss for en retning og gå for den.

Nok snakk

Rådgiver Siv Kjøllmoen i forhandlingsenheten i Fagforbundet synes det er positivt at KS inviterer til dialog, men mener det må konkrete tiltak til.

– Det er bra, det. Men vi har diskutert dette i ti år, og det har ikke skjedd noe mer. Bare snakk hjelper ikke. Og det hjelper ikke med flere veiledere og hefter. Vi må tenke annerledes. Partene sentralt må forplikte partene lokalt mer enn vi har klart så langt. Nå må vi gjøre noe, sier Kjøllmoen.

Tariffavtalen har klare retningslinjer for å få færre på deltid.

– Der svikter arbeidsgiverne. Kun 10-15

prosent av de tillitsvalgte jeg har snakket med, har vært inne til samtale med arbeidsgiver. Der står saken. Det er hårreisende at det må gjøres fra de tillitsvalgtes side, påpeker Kjøllmoen.

Helgene må deles likt

Hun er skjønt enig med Vågang i at den store bøygen er helgene.

– I -87 da vi gikk vekk fra å jobbe annehver helg, skiltes manns- og kvinneyrkene. Mennene kuttet antall timer, mens kvinnene tok bort en helg i måneden. Dette er enkel matematikk. Grunnbemanningen må opp, betalingen må økes betraktelig og partssamarbeidet må styrkes. Når alle våre tiltak er gjort, må man se på om man må gjøre noe med helgene.

Hun mener den eneste løsningen er å dele antall helger likt på faggruppene.

– Slik det er nå, har vi et hierarkisk oppdelt arbeidsliv i helsesektoren. Øverst har vi superklassen. Det er de med fleksitid som kan komme og gå som de vil. Så har vi A-laget som består av sykepleiere i fast stilling. Helsefagarbeiderne utgjør B-laget, mens assistentene befinner seg nederst og kan kalles C-laget. De jobber annehver helg, og får stort sett de ubekomme vaktene, sier Kjøllmoen.

Frivillig deltid ødelegger

Fagforbundet har et forskningsprosjekt sammen med Fafo, FO og MFO for å finne den frivillige deltiden, og hva som skal til for at folk skal ønske seg større stillinger.

– Arbeidsgiverne snakker om at nesten ingen er på ufrivillig deltid. De som jobber frivillig deltid ødelegger for de som jobber ufrivillig. Derfor må folk gjøre noe med sine egne holdninger, mener Kjøllmoen.

Rapporten er gratis tilgjengelig på nett: fafo.no.

MARIANNE BILLING

Uønsket deltid – en

Gruben sykehjem startet i 2011 pro og bestemte hele veien. Det viktig

De ansatte var involvert fra starten av, og deltok i en arbeidsgruppe på seks hvor plasstillitsvalgt og verneombud var med. Først undersøkte de hvor mange som ønsket større stillinger. Det utgjorde 2-3 årsverk. Det viktigste for de ansatte var at de ikke ønsket å jobbe annehver helg.

– Det har vi løst ved å ha tre rekrutteringsstillinger i helgene. Vi har tre studenter som tar helsefagarbeiderutdanning, og de tar helgevakter og er faste vikarer samtidig som de går på skole, forteller avdelingsleder Sissel Hansen. Hun har vært opptatt av deltidsproblematikken siden hun selv var hovedtillitsvalgt for mange år siden.

Mange ansatte hadde den stillingsstørrelsen de ønsket. For å få regnestykket til å gå opp, måtte disse gi litt. Den økonomiske rammen er den samme selv om avdelingen nå har to årsverk mer.

Vernetjenestens rolle i mobbesaker

Mobbing er et økende problem i arbeidslivet, og stadig flere arbeidstakere faller utenfor arbeidslivet på grunn av mobbing eller trakassering. Nulltoleranse må flagges tydelig.

Arbeidstilsynet definerer mobbing på denne måten:

Det er mobbing når en person gjentatte ganger og over tid utsettes for negative handlinger. Dette kan dreie seg om trakassering, plaging, utfrysing, sårende erting og liknende. Det typiske for situasjonen er at offeret ikke er i stand til å forsvare seg.

Når man blir klar over at arbeidsplassen har et problem med mobbing, så har verneombudet en plikt etter Arbeidsmiljøloven til å melde dette videre.

Det er imidlertid arbeidsgiver som har det juridiske ansvaret for arbeidsmiljøet i en virksomhet. Dette skal vi ikke glemme.

En arbeidsgiver har plikt til å handle dersom det avdekkes mobbing og trakassering mellom ansatte.

Det er et poeng at et mobbeproblem i størst mulig grad skal løses på arbeidsplassen og ikke tas ut av virksomheten.

I en slik prosess har verneombudet en viktig rolle.

Satser på opplæring

Fagforbundet ønsker gjennom satsingen mot mobbing å tilby verktøy som kan lette situasjonen for verneombudene, og å gjøre dem tryggere på å håndtere mobbing. Vi ønsker også at verneombudene blir bedre i stand til å forebygge mobbing og trakassering gjennom bedriftens eget HMS-system.

Fagforbundet har satt ned en arbeidsgruppe som skal fremme forslag overfor Fagforbundets arbeidsutvalg om forbundets arbeid med forebygging av trakas-

sering på arbeidsplassen. Gruppa skal utvikle materiell som skal brukes i skoleingen av verneombud. I tillegg lages en veileder til bruk i mobbesaker.

Arbeidsgivere skal i samarbeid med vernetjenesten sørge for at virksomheten blir mobbefri sone gjennom å nedsette klare eksempler og retningslinjer for hvordan man oppfører seg. Nulltoleranse mot mobbing må flagges høyt og tydelig.

SYLVI NERGÅRD

Helsefagarbeider Solbjørg Byberg.
FOTO: JAN LILLEHAMRE

saga blott

prosjektet «Uønsket deltid – en saga blott», der de ansatte var med på. En av de viktigste for dem var at de ikke ønsket å jobbe annenhver helg.

– Det viktigste var å få alle til å spille på samme lag. Vi søkte om midler til prosjektet, men fikk avslag. Derfor kreves det streng økonomisk styring. Det har vi løst ved å ta bort betalt matpause og å bruke av vikarbudsjetten. Vi leier ikke inn ferievikarer, og hvis det er sykdom, må vi være restriktive, sier Hansen.

De ansatte fikk være med på å bestemme selv og har vist et veldig engasjement.

– Hele avdelingen har fått en ny giv. De ansatte er kjempefornøyde. De har satt opp årshjul, og fordelt oppgaver og aktiviteter etter hvor mange som er på jobb. Det har kommet pasientene til gode. Kvaliteten har gått opp, og vi har tid til flere pasientrettede aktiviteter enn tidligere, forteller Hansen.

Omtrent en fjerdedel av de ansatte har fått større stillinger. På kveldene

har de nå en ekstra seinvakt.

– Prosjektet er i innkjøringsfasen. Men jeg tror vi skal klare det. Vi har søkt om mer penger i år også, og synes vi har levert en veldig god søknad, mener Hansen.

Feiet for egen dør

Også ved renholdsavdelingen i Helse Førde er det blitt slutt på ufrivillig deltid.

– I 2010 begynte vi å nøste i dette, og gjorde et grundig arbeid med å kartlegge hvem som ønsket høyere stillingsprosent. Når vi har personer i reduserte stillinger prøver vi å prioritere dem i større stillinger midlertidig og så gi dem fast ansettelse. Vi prioriterer de fast ansatte i stedet for å lage nye stillingsvikariater, forteller seksjonsleder Elin Høyland.

FOTO: OLA TØMMERÅS

Spennende tid: Fagforbundet Akershus besøkte kolleger i Vilnius i mai. De stod midt oppe i sin kamp mot tidenes liberalisering av arbeidslivet.

Harde tak for kolleger i Litauen

Samtidig som Fagforbundet Akershus møtte sine kolleger i Vilnius, pågikk en av tidenes viktigste kamper mot liberalisering av arbeidslivet.

Litauen ble hardt rammet av finanskrisa, og løsningene for å få økonomien på fote igjen går stort sett på bekostning av de fattigste. Minstelønna ble redusert med 30 prosent. De lavest lønte tjener i dag mindre enn fattigdomsgrensa i EU.

Nå settes normalisering av minstelønna opp mot oppsigelsesvern, rett til ferie, privilegier for barnefamilier og lengre arbeidsuker.

Møter liberalisering

– Vi kommer aldri til å godta den foreslåtte liberaliseringen av arbeidslivet, fastslo president i Litauens største fagforbund, LPSK, Arturas Cornianskas.

Han møtte representantene fra Fagforbundet Akershus midt mellom møter og debatter i parlamentet.

LPSK jobber intenst mot liberaliseringen fram mot valget til høsten. – Så mye som en firedel av arbeidstakerne i Litauen går på minstelønn. Den er på 195 euro i måneden, forklarte han.

LPSK har jobbet for å normalisere minstelønnen i to år. Den er i dag lavest i EU, etter Romania og Bulgaria. Nå møter de kravet om et sterkt liberalisert arbeidsmarked i bytte mot akseptabel lønn.

Tappes for folk

Lav lønn og høy ledighet endrer befolkningen. Folketallet i Litauen er på vei til å passere tre millioner – på

vei nedover. En halv million er forsvunnet de siste fem år.

Før var det typisk at far reiste ut. Nå reiser småbarnsfamilier, ungdom med fagutdanning, sykepleiere og høyt utdannet arbeidskraft vestover. Anslagsvis 40 000 til 60 000 litauere jobber i dag i Norge.

– Arbeidsledigheten er redusert fra 18 til 14 prosent, men ungdomsledigheten er på 30 prosent, fortalte visepresident Algirdas Kvedoneius.

Sekretær for LPSK ungdom, Goda Neverauskaite, kunne fortelle at minstelønn for sykepleiere i Norge er åtte ganger høyere enn gjennomsnittlig sykepleierlønn i Litauen.

– Det er vanskelig å holde ungdom i Litauen, og regjeringen gjør det ikke lettere, sier hennes kollega Aurelija Bivainyte.

Likevel rolig

Til tross for rasering av minstelønn, rasering av velferdsgoder og eksplosiv arbeidsledighet, så har krisa fart brutalt, men rolig over Litauen. I skarp motsetning til land i tilsvarende situasjon i Sør-Europa.

Ambassadesekretær Terje Aalia ved den norske ambassaden i Vilnius mener det skyldes Litauens nære historie.

– Litauere har opplevd tøffe dager før. De har ikke noen tradisjon for at staten skal rydde opp, forklarte han.

OLA TØMMERÅS

Politikken skal meisles ut

Nå skal politikken formes. Fagforbundets tredje ordinære landsmøte skal avholdes 11.-15. november 2013. Nå inviteres du til en ny landsmøtedebatt.

Fagforbundets prinsipp- og handlingsprogram skal være et ideologisk og moderne dokument for mer fellesskap, mer demokrati og medbestemmelse, mer rettferdighet og frihet, mer likhet og solidaritet.

– Fagforbundet trenger dine forslag. Jeg oppfordrer derfor alle medlemmer, fagforeninger og fylkesorganisasjoner til å delta i landsmøtedebatten, sier Fagforbundets leder, Jan Davidsen.

I kraft av vår styrke, vårt mot og vår innflytelse har vi satt mange viktige saker

på dagsorden, og oppnådd gode resultater for våre medlemmer. Fagforbundet trenger dine ideer og dine forslag for å kunne utvikle seg videre, verve nye medlemmer og beholde sin organisasjons- og samfunnspåvirkningskraft som LOs største fagforbund.

Vi må løfte blikket og stille spørsmål om hva som er viktig ikke bare i dag, men helt fram til 2017.

NILS FREDRIK HANSEN

Send inn forslag i medlemsportalen

Du kan nå sende inn dine forslag til landsmøtet på medlemsportalen til Fagforbundet. Logg deg inn i medlemsportalen og vis hva du brenner for!

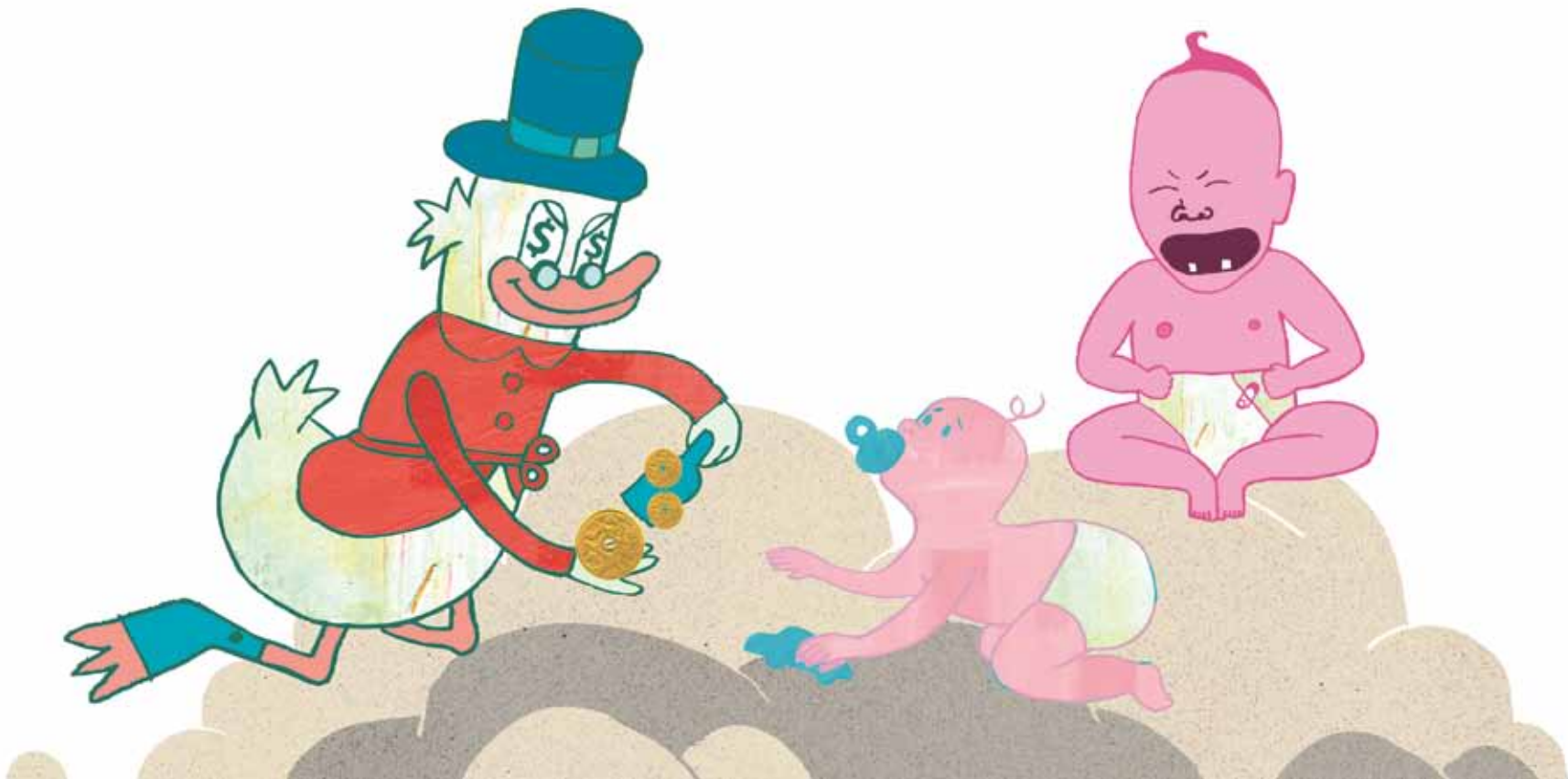
Forslag som skal behandles på landsmøtet må vedtas og sendes inn av fagforeningene.

Derfor må du sende inn dine forslag til din egen fagforening. Den skal ta stilling til forslaget ditt, for eksempel på et medlemsmøte, sånn at fagforeningen formelt fremmer forslaget for landsmøtet.

Adressen er:
<https://medlem.fagforbundet.no/landsmote/forslag/>

PERSPEKTIV

ILLUSTRASJON: TRUDE TJENSVOLD

FOTO: KARI-SOFIE JENSEN

BJØRN KRISTIAN RUDAA
Rådgiver i Fagforbundet

KOMMENTAREN

Penger å hente i sandkassa

I **Sauherad** kommune ble det nylig besluttet å privatisere alle barnehagene. Kommunens begrunnelse for full privatisering av barnehagene var at dagens barnehager drives i uegnede lokaler. Fylkesmannen vil ikke godkjenne nye lån til nye barnehager fordi Sauherad er en såkalt ROBEK – kommune.

Fagforbundet i Sauherad har bedt om innsyn i dialogen mellom Fylkesmannen og kommunen. De mener det er tvilsomt at Fylkesmannen kan hindre kommunen i å bygge barnehager. Kan statens forlenkede arm (Fylkesmannen) i kommunesektoren avslå at en kommune skaffer finansiering til bygging av barnehager når dette er nødvendig for å kunne oppfylle statens lovpålagte krav om rett til barnehageplass?

Til tross for at kommunen har gitt foreningen fullt innsyn i dette, har kommunen vedtatt at alle barnehager skal privatiseres før Fagforbundet har fått sjekket ut om fylkesmannen har rett til det.

Mange tillitsvalgte opplever tilsvarende situasjoner når hovedavtalens bestemmelser om drøftinger skal utføres. Drøftingene skjer i all hast, rett før vedtak skal fattes og uten at det gis «fyldestgjørende informasjon».

Begrepet «fyldestgjørende informasjon» ble benyttet av Høyesterett i dommen om drøftingsrett ved skifte av tjenstepensjonsleverandør – den såkalte KLP-dommen. Dessverre er det fortsatt nødvendig å trekke fram denne dommens vurderinger ved mangelfulle drøftinger.

Saken i Sauherad vil kunne få store konsekvenser for de ansatte. Det gjør at mangelfulle drøftinger blir desto mer alvorlig. Dette var bak-

grunnen for at Fagforbundet lokalt tok et initiativ til et folkemøte om denne saken. Her kom det også fram bekymringer fra foreldrene i alle de kommunale barnehagene som skulle avvikles.

En av konsekvensene for alle barnehageansatte i kommunen er at de vil kunne oppleve store tap av opparbeidede pensjonsrettigheter. I verste fall vil en ny barnehageeier kun tilby en innskuddbasert tjenstepensjon – som kan bety tap av pensjon på mange hundretusen kroner for den enkelte i løpet av pensjonisttilværelsen.

På den andre siden har det vist seg at barnehagedrift kan være svært lønnsomt for private eiere. I 2010 ble det utbetalt offentlige tilskudd til private barnehager for ca 14 milliarder kroner – og av dette havnet nesten 1 milliard kroner som overskudd i private barnehager (jamfør rapporten «Gullgraving i sandkassa» fra Telemarksforskning). Med dagens regelverk vil hele overskuddet tilfalle eierne i stedet for barnehagen. En av de private aktørene som det allerede er bestemt at skal drive private barnehager i Sauherad, er Grenland Barnehagedrift – som hadde et overskudd i 2010 på nesten 4,5 millioner kroner.

Det er mildt sagt underlig at dagens rødgrønne regjering i så stor grad har gitt rom for stor avkastning til private aktører i barnehage-sektoren, men har gjort det ulovlig å ta ut utbytte i neste ledd i opplæringskjeden – grunnskolen (friskoler).

En lærdom fra denne saken er at det er viktig å være tidlig ute med å kreve innsyn og drøftinger der kommunen planlegger å privatisere kommunale barnehager. Søk bistand i Fagforbundets organisasjon – som kompetansesentrene og fylkeskretsene!

oss dommen har falt

Aktuelt fra Oslo Tingrett

Samme dag som den store saken begynte i Tinghuset i Oslo, startet en annen og mindre sak i etasjen over.

Denne saken er mellom tre ideelt drevne sykehjem; Frognerhjemmet, Nordberg-hjemmet og Sagenhjemmet, og Oslo kommune.

Retten brukte fire dager på behandlingen, med en meget omfattende dokumentasjon og mange vitner fra begge parter side.

Kort fortalt går saken ut på hvem som skal ha ansvaret for reguleringspremien som disse sykehjemmene får, både i den løpende driften, men også hvem som sitter igjen med ansvaret dersom avtalen med Oslo kommune opphører.

Pensjon

Oslo kommune inngikk 1. januar 1979 en rammeavtale med KLP om pensjon for de ansatte ved de ideelle sykehjemmene. Dette skjedde blant annet med bakgrunn i initiativ fra Norsk Kommuneforbund. De ansatte fikk derfor offentlig tjenstepensjon i KLP, på linje med andre ansatte i offentlig sektor.

Fram til rundt 2002/2003 dekket Oslo kommune pensjonsutgiftene til sykehjemmene i praksis etter regning. Men fra 2003 ble det inngått avtaler om faste priser per plass, og det er fra dette tidspunktet det har oppstått diskusjon om

hvorvidt utgiftene til reguleringspremie er dekket eller ikke.

Utgifter og ingen inntekt

Det er også en utfordring for sykehjemmene og deres eiere at kommunen ikke vil ta ansvaret for framtidig regulering, dersom avtaleforholdet blir avviklet. Dette kan føre til at menigheter og stiftelser blir sittende med store reguleringspremier til KLP, uten at de har driftsinntekter lenger fra Oslo kommune.

Opprinnelig var det 13 sykehjem som forhandlet med Oslo kommune om dette i 2010, men det er nå de tre nevnte som velger å ta dette til retten. Oslo kommune varslet allerede i sitt innledningsforedrag at de kommer til å ta saken videre dersom de taper i Tingretten. Dette fordi denne saken også har betydning for private barnehager, ideelle virksomheter innen rusomsorg og psykiatri og flere

som har pensjonsordning i KLP med bakgrunn i rammeavtalene fra 1979.

Viktig prinsipielt

Saken har stor prinsipiell interesse for oss. Rammeavtalen har sikret våre medlemmer i de ideelle virksomhetene tilsvarende pensjonsordning som offentlig ansatte, og det var Oslo kommune som inngikk avtalen med KLP. Det er derfor også rett og rimelig at det er Oslo kommune som må ta ansvaret for disse forpliktelsene som i dag er opparbeidet, og ikke bare la virksomhetene komme ut i et enda større økonomisk uføre.

Det er også relevant å se denne saken i sammenheng med kravet vi nå fremmer om likeverdige pensjonsordninger for alle ansatte i lovbestemte tjenester, uavhengig av hvem som utfører tjenesten.

Happening i november

Alle gode ting er tre, sies det. Da må seks være dobbelt så bra; og i 2012 er det Fagforbundsuker for sjette gang.

Fagforbundsukene er Fagforbundets egen bli-kjent satsing. Disse to ukene skal forbundet være synlig, nær og stolt. Helst over alt og på alle arbeidsplasser. I 2012 er det uke 44 og 45 som gjelder (fra 29. oktober til 9. november).

Trenger å tenke nytt

Meninga med fagforbundsukene har fra starten vært å gjøre stas på medlemmene på arbeidsplassene; de er grunnmuren. I tillegg vil Fagforbundet bli mer kjent og synlig i lokalsamfunnet.

Sterkere med enn uten-matpakke: Fagforbundsukene 2011.

FOTO: HANS MARTIN AASE

FOTO: KARI-SOFIE JENSEN

Arbeidslivets illusjon

«Streikekraften ligger i bunnen. Det er når vi stenger butikken det blir fart i sakene. Å tro at våre lavtlønte vil streike for å løfte de høytløne er en illusjon.» Jan Davidsen, Fagforbundets leder, til Klassekampen

Frister for Fagforbundets landsmøte

Fagforbundets landsmøte blir gjennomført 11.–15. november 2013.

Forslag fra fylkeskretsene og de sentrale seksjonsstyrene må sendes innen 1. desember 2012. Fylkene skal også innstille på fagforeningenes forslag, og må derfor klargjøre sine frister overfor fagforeningene, slik at de får behandlet forslagene innen fristen.

Medlemmene har rett til å fremme forslag til landsmøtet. Disse skal be-

handles i fagforeninga før de sendes fylkeskretsen. Derfor må fagforeningene sette egne frister for når de må ha forslag fra medlemmene.

Det er utviklet et eget elektronisk forslagssystem som fagforeninger, fylkeskretser og de sentrale seksjonsstyrene skal bruke til å behandle og sende inn forslag. Informasjon om bruk og påloggingsrutiner vil bli sendt ut i løpet av mai 2012. Forslag sendes inn via medlemsportalen.

Nyheter til studentverving

Fagforbundet satser på å verve blant alle, også utdanningsgruppene. Derfor er det viktig å være synlig på høyskoler og universiteter.

– Å gi fra seg en brosjyre er en mulighet til å få folk i tale, sier AU-medlem i Fagforbundet, Odd Haldgeir Larsen.

I mai kom det ny studentbrosjyre både fra LO sentralt og fra Fagforbundet. Det er viktig at både fylkeskretsene og fagforeningene kaster gamle studentbrosjyrer, før de bestiller nye.

Nytt materiell er en inspirasjon for dem som skal planlegge verving fram-

over. Høysesong for studentverving er høsten.

Det er alltid viktig å tenke nytt om hvordan Fagforbundet skal være synlig, og brosjyrer er en mulighet.

– Men husk at en brosjyre bare er en ice-breaker for å snakke med dem som skal verves, sier Odd Haldgeir Larsen.

– Å snakke med folk blir aldri gammeldags, sier han.

FOTO: TITTI BRUN/FAGBLADET

Regulering av grunnbeløpet og pensjonene fra 1. mai 2012

Grunnbeløpet øker fra 79 216 kroner til 82 122 kroner. Dette er en økning på 2 906 kroner, tilsvarende 3,67 prosent. Uførepensjonister og andre som får ytelser regulert gjennom grunnbeløpet, får en inntektsøkning på 3,67 prosent. Alderspensjon under opptjening oppreguleres også med 3,67 prosent.

oss faglig kokebok

Nådeløse søksmålsfrister

Det hviler noe trygt over arbeidsmiljøloven. Men på ett område er den nådeløs: Oversitter vi søksmålsfristene, mister vi retten til å prøve saken for domstolen. Uansett årsak. Uansett hvem som måtte ha skylda.

Derfor – når du bistår medlemmer i tvister om ansettelsesforhold, undersøk hvilke frister som gjelder. I denne kokeboka beskriver vi hovedreglene for frister i forhold til oppsigelse. Gå også inn i Lovdata.no, de har alltid korrekt versjon. Og er du usikker, så spør. Vil du bare ha bekreftet at du tenker riktig, så spør da også.

Åtte uke går fort

Ved tvist om oppsigelse er søksmålsfristen åtte uker, Aml. § 14-4 (1). I løpet av denne tida skal saken ha vært behandlet

i flere ledd i Fagforbundet, så disse åtte ukene går fort.

Åtteukersfristen løper enten fra den dagen oppsigelsen er mottatt av eller kommet fram til arbeidstakeren, eller fra den dagen forhandlingene om oppsigelsen er avsluttet. Men når oppsigelsen er sendt rekommandert, løper fristen altså selv om medlemmet ikke henter brevet.

Det kan kreves forhandlinger innen to uker etter oppsigelsen, Aml. § 17.3. Noen ganger somler arbeidsgiver med protokollen. Da må dere enten få arbeidsgiver med på at fristen for søksmål forlenges, Aml. § 17.4 (1), eller dere må sende saken videre uten protokoll. Sørg for at enighet om forlengelse av søksmålsfristen skriftliggjøres.

Retten til å fortsette i stilling

Hovedregelen er at ved oppsigelse kan arbeidstakeren fortsette i stillingen så lenge forhandlingene pågår, altså helt til tvisten er endelig rettskraftig, Aml § 15-11. I verste fall kan tvisten versere i rettssystemet i flere år, så det kan bety økonomisk ruin hvis medlemmet ikke får fortsette i jobben.

For at medlemmet skal «stå i stilling», må vi kreve det skriftlig og vi må ha vars-

let at vi vil reise søksmål. Fagforbundet/LO har standardformuleringer på dette. Bruk dem og send kravet rekommandert eller få kvittering for at det er mottatt. Selv om det på dette stadiet i saken ikke er avklart om det skal tas ut søksmål, så må det i varselet/kravet stå at vi skal gjøre det.

Fristen for å kreve at medlemmet skal fortsette i stillingen, er innen utløpet av oppsigelsesfristen, Aml § 17-4. Vi er vant til å tenke tre måneders oppsigelsesfrist, men dette gjelder ikke alle, medlemmet kan for eksempel ha en måned oppsigelsesfrist. Og selv om forhandlingene skulle trekke ut i langdrag, så endres ikke oppsigelsesfristen på samme måte som søksmålsfristen.

Noen hengende snører

Hvis søksmålsfristen på åtte uker har løpt ut, er det fortsatt mulig å kreve erstatning. Fristen for dette er seks måneder.

Det er strenge formkrav i forhold til oppsigelse, Aml § 15.4. Hvis dere mener at disse ikke er oppfylt, kan det fortsatt være mulig å ta ut søksmål.

ANNE KAHTRINE ELLILA

Fagforbundet siden sist

■ I Trondheim kommune er det inngått avtale med Fagforbundet og Norsk Sykepleierforbund om et tillegg på 2 000 kroner for ekstra helg utover hver tredje helg.

■ – Verdiskapingen har økt i ni kvartaler på rad. Sysselsettingen er høyere enn toppnivået i 2008, og arbeidsledigheten holder seg lav, jublet finansminister Sigbjørn Johnsen (Ap) da han la fram revidert nasjonalbudsjett.

■ Borgarting lagmannsrett har forkastet anken fra NHO og ni verft i rettsstriden om allmenngjøringen av tariffavtalen i verftsbransjen. Også i tingretten tapte NHO og verftene på alle punkter.

■ LO har påpekt store kjønnsforskjeller i yrkesskadeordningen. Belastningslidelser er særlig utbredt innen helse- og omsorgssektoren, hvor kvinner er overrepresentert. Regjeringen imøtekommer nå LOs krav om at også belastningslidelser skal omfattes av yrkesskadeordningen.

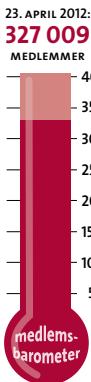
■ I slutten av mars var tillitsvalgte fra Nordland fylkeskommune på nettverksamling på Kielferga. 13 tillitsvalgte og rådgivere fra Kompetansesenteret i Tromsø var samlet for å lære om de viktigste lover og avtaler som tillitsvalgte har bruk for i sitt daglige virke.

■ Norsk Folkehjelps Solidaritetsungdom ble dannet i august 2011 for å samle politisk engasjert ungdom på venstresida i Norge, i fagbevegelsen og ungdomspartiene. Fagforbundet Ungdom samarbeider tett med Solidaritetsungdom i å skolere ungdom og bygge opp politikk om Palestina, integreringsspørsmål, ungdommens rett til å delta mm. Nå utvides samarbeidet med at Fagforbundets forbundsstyre har vedtatt å lønne den valgte lederen av Solidaritetsungdom, i denne årsmøteperioden Hilde Jørgensen.

■ Forbundsstyret har vedtatt en særavtale om medbestemmelse for de ansatte i Fagforbundet. Avtalen med de ansattes organisasjoner (Handel og Kontor, sekretærklubben, Landsforeringen for ansatte i Fagforbundet og Norsk Journalistlag) betyr at de ansatte får en representant med tale- og forslagsrett i forbundsstyret, landsstyret og på landsmøtet.

■ Fagforbundet har vedtatt å bevilge 250 000 kroner til Attac Norge, 275 000 kroner til Nei til EU og 250 000 kroner til Arbeiderpartiets kommunalpolitiske arbeid. Støttebeløpene er de samme i år som i 2011.

■ Fagforbundet har nå 327 009 medlemmer. Dette er en økning på 2 744 hittil i år.

FAGFORBUNDET

UTGIVER: Fagforbundet
OSS PÅ NETT: oss.fagforbundet.no
ANSVARLIG REDAKTØR: tone.zander@fagforbundet.no
FAGREDAKTØR: kari-sofie.jenssen@fagforbundet.no
I REDAKSJONEN: randi.tevik@fagforbundet.no
marianne.billing@fagforbundet.no
maria.wattne@fagforbundet.no
morten.kristensen@fagforbundet.no

LAYOUT: berit.paulsen@fagforbundet.no
kjell.olufsen@fagforbundet.no
REDAKSJONEN AVSLUTTET: 25. mai 2012
OPPLAG: 17 000
TRYKK: Aktietrykkeriet
ISSN: 1891-2184

FOTO: KARI-SOFIE JENSEN

Bjørg Hageløkken

Den blide og aktive dama fra Gausdal har leda pensjonistene i Oppland siden 2005. Hun har vært med i det sentrale pensjonistutvalget i fire år, og leder siden 2011. Nå leder hun selv troppene og sitter i forbundsstyret og landsstyret.

Lang fartstid

Som yrkesaktiv var Bjørg hjelpepleier. Tillitsverv har hun hatt siden 1984, først i Norsk hjelpepleierforbund. Hun var fylkesleder i Oppland i 11 år. Under etableringa av Fagforbundet satt hun i fellesorganet, der rammemodellen for Fagforbundet ble forhandla fram.

– Jeg valgte å bli pensjonist i 2003, uten at engasjementet mitt avtok, sier Hageløkken. Hun ønsker seg tilgang til kontorplass i K15 nær sekretariatet, for å kunne gjøre en best mulig jobb.

Bruk oss i hele organisasjonen

En av hennes hovedoppgaver som «eldregeneral» er å bidra til at forbundet bruker pensjonistene mer aktivt.

– Vi må by på oss sjøl, naturligvis, men samtidig må vi kreve å bli tatt på alvor, sier Hageløkken.

– Fagforbundet har ikke råd til å gi slipp på kompetansen til 90 000 pensjonister, mange godt skolerte tillitsvalgte, bare fordi de skifter kode i Fane2, mener hun.

Heltid må på plass

Hageløkken har mange tariffoppgjør på baken. Når det gjelder krava i årets oppgjør, så har hun sett de fleste før. Kravet om heltidsjobb til dem som ønsker det, er gammelt, og Bjørg mener at det er synd og skam at det ikke er større vilje verken hos arbeidsgiver eller arbeidstakere til å få dette til.

– Dette får store følger for opptjening til pensjon for mange medlemmer, sier hun. Bjørg er bekymra for de mange kvinnene som særlig blir ramma, og ungdommen som omfattes av pensjonsreformen.

tillitsvalgt min hverdag

oss@fagforbundet.no

Engasjert, erfaren og framtidsretta:

– Vi har mye å bidra med, ikke minst å sørge for at folk ikke blir historieløse, sier Bjørg Hageløkken.

Pensjonistene betyr kontinuitet

Fra høsten 2012 har en av hennes hovedoppgaver vært å fronte pensjonistene i forbundet. I tillegg er hun hovedkontakten mot pensjonistforbundet, der 88 000 av forbundets medlemmer er med. Alle i det sentrale pensjonistutvalget har verv også i pensjonistforbundet.

– Men også der må vi bli flinkere til å være i forkant og sette mer preg på dagsorden.

Fagforbundet kjemper ikke bare for seg selv og pensjonistene sine. Forbundet kjemper for at også neste generasjon skal vokse opp med fellesverdier og et samfunn som er i tråd med de verdiene de jobbet for som tillitsvalgte og politisk aktive.

RANDI TEVIK

Arrestert

Abdelkader Kherba (bildet) ble arrestert under en fredelig protest for rettssikkerhet arrangert av en organisasjon tilknyttet Det algeriske forbundet for offentlig ansatte, Syndicat National Autonome des Personnels de l'Administration Publique (SNAPAP). Slike angrep på retten til å organisere seg og protestere har blitt stadig vanligere i Algerie. SNAPAP tilhører Fagforbundets internasjonale, Public Services International, som fordømmer angrepene i et protestbrev til Algeries president.

Vil skattlegge rike

Francois Hollande er Frankrikes nye president, og blant valgløftene hans var økt skatt til alle som tjener over 1 million euro i året, skriver LO. Budsjettkrisa må løses. Frankrike nærmer seg en gjeld på 90 prosent av landets brutto nasjonalprodukt, og EU-reglene krever kutt. Hollande har lovet å tilbakeføre pensjonsalderen til 60 år for dem som begynte å jobbe da de var 18. Det skal også ansettes 60 000 flere lærere, 5 000 flere politimenn, og 150 000 jobber til ungdom skal subsidieres. For å få råd, foreslår Hollande å inndra ulike skatteletter, som blant annet betyr en 5 prosent økning i skatt for de største selskapene. Bankene får økt skatt og formuesskatten skal økes.

Krise tar bort vern

Arbeidstakeres rettigheter har blitt dårligere mellom 2008 og 2012. Den økonomiske krisa fører til nedskjæringer og innskrenkninger av rettigheter over hele verden, viser ILO-rapporten World of Work Report 2012. Verdensbanken og EUs krav til innstramminger for å gi nødlån er del av forklaringa. I 15 av 25 land har avtalefestet oppsigelsesvern blitt svekket av økonomiske grunner. 65 prosent av arbeidsmarkedsreformene har tatt bort midlertidig ansattes rettigheter, og en nesten like stor andel av ulike myndigheters reformer har fjernet ansattes rettigheter.

MARIA WATTNE

oss redaksjonen

oss@fagforbundet.no
Send oss en e-post og si din mening og kom med tips!

oss nytt om navn | oss@fagforbundet.no

Husk å oppdatere hvem som har hvilke verv på foreningas nettsider! Husk å legge inn riktig person med rett verv i Fane2! Da finner medlemmene fram til rette vedkommende, enten de leter på fagforbundet.no eller i medlemsportalen. Og riktig person får tilsendt Oss tillitsvalgte.

Den nye lederen i LO Indre Hardanger heter **EINAR MIKKELSEN** og kommer fra Industri Energi avdeling 61 (Boliden). **TERJE KOLLBOTN** har vært LO-leder i tre periode de fire siste tiårene. Nå legger han kampfanen på hylla.

LO Rana: Nestleder **ØYSTEIN FAGERLI** (SL) og kasserer **ATLE HILLER** (Fellesforbundet) ble gjenvalgt for to år. Leder **INGE MYRVOLL** (Fellesforbundet) og kasserer **SKJALG IVERSEN** (Industri Energi) var ikke på valg. **ROGER MARTINUSSEN** Fagforbundet og **HANNE GRUNNVOLL NILSEN** Postkom var ikke på valg. Alle valg var enstemmige.

På årsmøtet i LO Bodø ble **ANN-MERETHE LARSOS KRISTENSEN** fra Fagforbundet valgt til leder i Bodø LO. Nestleder er **JIMMY ISRAELSEN**, Fellesforbundet.

Fagforbundet Lørenskog: **KAROLINE BERGLJOT ASGRIMSPLASS** (1) er ny ungdomstillitsvalgt, **JANNE MORK** (2) ny seksjonsleder i SHS, **LISBETH STENSHAGEN** (3) ny HTV og seksjonsleder i SKA, **SISSEL RINDALSHOLT** (4) er ny kasserer.

Fagforbundet Harstad og Fagforbundet Bjarkøy planlegger å slå seg sammen den

